

Gondoljunk arra, hogy ha ez a gyarló ember ilyer szeretettel tudja jó ajándékaival saját gyermekét boldogítani, akkor Isten, kinek jósága mérhetetlenül nagyobb, mint a miénk, mennyivel inkább megadja nekünk mindazt, amire szükségünk van.

Földi áldások mellé adja lényének szellemi áldásait. Hatalma gazdagságából erőt, bölcsességének fényéből okos értelmet, szentségéből erkölcsi szabályokat, dicsőségéből sikereket a küzdelmek nyomán, örökkévalóságából az örökélet reményét, igazságosságából igazságszolgáltatást, irgalmából megbocsátást, mindenhatóságából szabad akaratot, s mindezek fölé adja a hit ajándékát, hogy ezáltal elszakíthatatlan kapcsolatban maradhassunk vele.

Ezért kell ma nekünk végtelen hálával leborulnunk előtte, s imádságunkban fogadalmat tennünk, hogy önmagunkban az önzést legyőzzük, s gyermekeink iránti jóságunkat egyre jobban igyekezzünk kiterjeszteni minden testvérünk felé. Ámen.

KEDEI MÓZES

KI A LEGNAGYOBB?

Mt 23,11

Minden emberben benne él a hétköznapi szürkeségből való kitörés vágya, a nagyság álma; valamiképpen kinőni a mindennapiságból, felmagasodni, hogy mindenki lásson. Ady így vall erről a vágyról: „Szerezném magam megmutatni, / Hogy látva lássanak, / Hogy látva lássanak.“ /

Mit jelentett a nagyság és mit a szolgaság Jézus kora előtt? Olvaszuk el „Az ember tragédiája“-nak negyedik színét és megtudjuk. A színhely Egyiptom; élén a mindenható fáraóval. Ott és akkor az volt a legelső, aki a legnagyobb hatalommal bírt, akit a legtöbben kiszolgáltak, — s ez a fáraó volt. Övé volt az ország termése, minden dicsőség, minden hatalom, de mindez nem elégítette ki, az utat kereste, mely a valódi nagysághoz vezet.

És ki volt a rabszolga? Benne van a nevében; rab ember, szabadság nélkül. Eszköz volt csupán, aki a kapott parancsot feltétel nélkül teljesítette. Baromként dolgozott reggeltől estig, és ha száját panaszra nyitotta és rá mert kérdezni sorsára: „Mért él a pór? — A gúlához követ / Hord az erősnek, s állítván utódot / Jármába, meghal. — Milljók egy miatt.“ / — a felügyelő botja kérlelhetetlenül lesújtott. Halálát is úgy vették tudomásul, mint egy elveszett fejszét, a névjegyzékből törölték a nevét: egy rabszolgával a földön kevesebb van.

Ott és akkor a szolgálat egy szabadság nélküli rab ember munkáját jelentette. A védtelenebb, a gyengébb kiszolgált az erősebbet, a hatalmasabbat. És akit minél többen „kiszolgáltak“, az annál nagyobb, hatalmasabb volt a világ szemében.

Jézus a nagyság fogalmáról egészen másképpen vélekedik. Élesen elítéli az uralkodók hatalmaskodását, akik azt szolgálatnak tüntetik fel: „A népeken uralkodnak királyaik, és akik hatalmaskodnak rajtuk, azok jó főnöknék hivatják magukat.“ De ítéletét nem kerülik el a farizeusok és írástudók sem, akik a „Mózes székébe ültek“ és mindent csak azért tesznek, hogy feltűnjenek az embereknek. „Megszélesítik imaszíjjaikat és megnagyobbítják ruhájuk bojtjait“, hogy külső formaságokkal kivívják az emberek tiszteletét. Jézus vádja ellenük az, hogy: „súlyos terheket kötnek össze és az emberek vállára rakják, de maguk az ujjukkal sem akarják azokat megmozdítani.“

Tanítványaihoz így beszél: „Aki pedig a legnagyobb közöttetek, az legyen szolgátok! Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, és aki megalázza magát, felmagasztaltatik.“

Jézus egész élete Isten- és emberszolgálat volt. Beszéde a szolgálatról nem üres fecsegés, mert mögötte ott van az ő szolgáló élete. A szegényeknek hirdeti az evangéliumot, a betegeknek visszaadja az életbe vetett hitüket, az eltévelyedetteknek megmutatja a helyes utat, a bűnösöket visszavezeti a tiszta élet ösvényére. És mindezt nem feltűnően, magamutogatóan cselekszi, hanem csendben, szelíden, szeretettel. Rövid földi életében a szolgálat minden alkalmát megragadja, hogy tegyen valamit az emberért. Jézus számára élni azt jelentette, hogy tenni, szolgálni. Jézus ma is él. Szavaiban ma is életformáló erő van, lelki életünk kérdéseiben eligazít és mutatja az utat, amelyben nagygyá lehet az ember: a szolgálat útját.

A szolgálat a növekedés útja. Odaadó, önfeláldozó szolgálat nélkül nincs fejlődés, haladás. A jézusi eszmék a tanítványok önfeláldozó szolgálatára eredményeként terjedtek el, akik alkalmas és alkalmatlan időben hirdették az evangéliumot. A szolgálat többet jelent pusztán kötelességteljesítésnél, s ez a többlet az, ami életünket tisztultabbá, jobbá, igazabbá teszi.

Az emberszolgálat szép példája Schweitzer Albert élete, aki otthagya hazáját és elment az afrikai őserdő mélyébe, hogy a fehérek által megvetett és lenézett négeknek hirdesse az evangéliumot, gyógyítsa betegeiket. Egyszer megkérdezték, hogy mit ért keresztény szeretet alatt. Ezt válaszolta: „Rendelkezésedre állok Istenem, rendelkezésedre állok embertársam.“ Egész életét, minden tehetségét az élet, az ember szolgálatába állította. Az emberért hozott szolgálatban Schweitzer Albert óriássá nőtt.

Az ember-óriások kevesen vannak, s mi hétköznapi szürke emberek oly sokan vagyunk. Bennünk is él kitörülhetetlenül a nagyság álma, vágya. Mindenkiből nem lehet Jézus, Schweitzer, de szolgáló ember mindenkiből lehet. Én is, te is, mindannyian tehetünk valamit az életért, az emberért. Tanuló az iskolában, tanár a katedrán, földműves a földelken, munkás az üzemekben, lelkész a szószéken, az orvos a kórházban. A növekedés útja, a Jézus útja; szolgálni csendben, szelíden, szeretetben. Lehetőség és alkalom a szolgálatra mindenkinek adódik, csak meg kell ragadni.

Mikor lesz nagykorú a világ és mikor nő felelős felnőtté az ember? Amikor megnő a szolgálatban.

Ha kicsinek, jelentéktelennek, gyengének érzed magad, a szolgálatban Isten munkatársává nőhetsz. Ezt vallja Váci Mihály is az „Eszó homokra“ című versében: „Osztani magad: — hogy így sokasodjál: /

kicsikhez hajolni, hogy magasodjál: / hallgatni őket, — hogy tudd a világot: / róluk beszélni, ha szólsz a világhoz. / Széjjel szóródní, — eső homokra, — / sivatagnyi reménytelen dologra, / s ha nyár se lesz tőled és a táj se zöldebb, / — kutakba gyűjt a mély: — soká isznak belőled!“
Amen.

EGYEDÜL VAGY?

Jn 16,32

Azt mondhatjuk hogy az elmagányosodás szinte már világjelenség. Aki erre az életformára kényszerül, abban megnő a bizonytalanság, elveszettség, reménytelenség érzése. Számára az élet sivár, kietlen, idegen lesz, — elveszíti értelmét, szépségét. Menne, de nincs hova, mert az összekötő hidak benne leszakadtak, emelkedne, de nincs mivel, lelke törött szárnnyú madár, élete hideg szobába falazott céltalanság.

József Attila a „Reménytelenül“ című versében jól érzékelteti a magára maradt ember lelkiállapotát: „A semmi ágán ül szívem, / Kis teste hangtalan vacog, / köréje gyűlnek szelíden / s nézik, nézik a csillagok.“ /

Mi az oka az elmagányosodásnak? Minden esetben a lelki sérülés. Van, aki szüleit, testvérét, házastársát, barátját veszíti el. Van, aki csalódik a szerelemben, a házasságban, az életben, van, aki a munkahelyén kap lelki sebet. Minden ilyen eset közös vonása, hogy a lelki sérülést szenvedő ember nem képes a felmerülő problémákat megoldani, az elveszített kapcsolatok helyett újakat teremteni, a feltornyosuló akadályokat legyőzni, ezért önmagába menekül.

Az elmagányosodott embernek megszakad a kapcsolata Istennel és embertársaival. Leszakandak benne azok a hidak, amelyek az Isten és az ember felé vezetnek. Az így keletkezett tátongó úrt a legtöbbször valamilyen szenvedéllyel igyekeznek kitölteni. Ezért látni részeg embereket, akik az átölelt villanyoszlophoz, a kézben lógatott táskához beszélnek. Vannak, akik az elveszített szülőt, társat, gyermeket kutyával, macskával pótolják, úgy beszélnek hozzá, mint értelmes beszélgető partnerhez. Vannak fiatalok, akik nem tudják kijelölni a helyes életutat, céltalanná lesz számukra az élet, ezért kábítószer-élvezetbe, mulatóhelyek füstjébe, dobhártyát szagató zenébe menekülnek.

Az önmagukba falazott emberek általában „teliseb“ emberek, akik keresik a megoldást, a kiutat a magány szorításából, s ha nem találják meg, marad megoldásként . . . az öngyilkosság.

A nyáron felkerestem öreg ismerősömet, aki évek óta egyedül él az egyik nagyvárosban. Úgy ömlött belőle a panasz, mint hideg őszi eső. Elmondta, hogy két fia egyre ritkábban nyitja be ajtaját. A szegény, öreg édesanya törött fejszenyél lett, akire többé nincs szükség. „A nyugdíjam kevés, nehéz úgy beosztani, hogy minden kiadásomat rendezzem, de valahogy azt is megoldom, csak az egyedüllét elviselhetet-